

Läheisverkostokotina toimiminen

Att vara nätverkshem – översättning till finska

Jos lapsi ei voi asua kotonaan vanhempiensa kanssa, sukulaisten tai muiden läheisten ihmisten luokse sijoittaminen voi joissakin tapauksissa olla lapsen kannalta paras ratkaisu. Tällöin puhutaan läheisverkostosijoituksesta. **Läheisverkostokoti on eräänlainen sijaiskoti, jota sosiaalitoimi valvoo ja tukee.**

Sijaiskoti

Yksityiskoti, joka ottaa sosiaalilautakunnan toimeksiannosta pysyvästi vastaan lapsia hoitaakseen ja kasvattaakseen näitä.

Läheisverkostokoti

Sijaiskoti, joka koostuu yhdestä tai useammasta sukulaisesta tai muusta läheisestä ihmisestä.

Sukulaiset

Esimerkiksi lapsen isovanhemmat, sisarukset, tädit, sedät tai enot.

Läheiset ihmiset

Esimerkiksi lapsen ja lapsen perheen ystävät ja naapurit tai lapsen koulun tai päiväkodin henkilökunta.

Lapset, jotka eivät voi asua vanhempiensa kanssa

Useimpien ruotsalaisten lasten tarpeista huolehditaan hyvin ja he elävät turvallisissa ja hyvissä olosuhteissa yhdessä vanhempiensa kanssa. Joidenkin lasten voi kuitenkin olla parempi asua toisessa kodissa, jos tilanne on sellainen, että vanhemmat eivät pysty tarjoamaan lapselle sitä hoitoa ja turvaa, johon lapsella on oikeus. Tällöin lapsen asuinkunnan sosiaalitoimi vastaa lapsen sijoittamisesta tämän oman kodin ulkopuolelle.

Sosiaalitoimen on ensisijaisesti selvitettävä, voiko lapsen sukulainen tai muu läheinen ihminen ottaa hänet hoiviinsa, niin kutsuttuun läheisverkostokotiin. Läheisverkostokodin ideana on, että lapsi voi edelleen kokea turvaa, jota hän saa suhteista omaan suhteista omaa sukuunsa ja luontaisiin verkostoihinsa.

Sosiaalitoimessa arvioidaan aina kunkin lapsen tilanteen perusteella, mikä on hänelle paras ratkaisu. Lapsen on usein parasta asua läheistensä kanssa, mutta joissakin tapauksissa lapsen on parempi asua läheisverkostonsa ulkopuolella. Tällaisissa tapauksissa sosiaalitoimi voi auttaa lasta pitämään yhteyttä verkostoonsa jollakin toisella tavalla.

Tämä julkaisu on tekijänoikeuslain suojaama. Lainausten yhteydessä on ilmoitettava lähde. Kuvien, valokuvien ja kuvitusten kopiointiin tarvitaan tekijän lupa. Julkaisu on saatavana pdf-muodossa sosiaalihallituksen (Socialstyrelsen) verkkosivuilla.

Julkaisu on pyynnöstä saatavana myös muussa muodossa. Muita julkaisumuotoja koskevat tiedustelut voi lähettää osoitteeseen alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Läheisverkostokodin kartoittaminen

Jos sukulainen tai joku muu läheinen ihminen haluaa ottaa lapsen kotiinsa, sosiaalitoimen on kartoitettava läheisverkostokodin edellytykset selviytyä tehtävästään samalla tavalla kuin muidenkin sijaiskotien kohdalla.

Kartoituksen on katettava muun muassa

- perheen elämäntilanne, asuinolosuhteet ja lähiympäristö
- perheenjäsenten henkilökohtaiset edellytykset, ominaisuudet ja hoitokyky.

Sosiaalitoimen on myös kerättävä tietoa potentiaalisista sijaisvanhemmista eri rekistereistä, kuten sosiaalitoimen omasta rekisteristä sekä poliisiviranomaisen epäily- ja rasiterekisteristä. Sosiaalitoimi voi kerätä tiettyjä tietoja vain, jos sijaisvanhemmat antavat siihen suostumuksensa.

Sosiaalitoimen on myös seurattava tarkoin, että lapsi voi hyvin siinä kodissa, johon hänet sijoitetaan. Siksi lapselle nimetyt sosiaalityöntekijät vierailevat sijoituksen kestäessä säännöllisesti perheessä, jossa lapsi asuu.

Sijaiskodin tehtävät

Kun lapsi sijoitetaan sijaiskotiin, huoltajilla, sosiaalitoimella ja sijaiskodilla on yhteinen vastuu siitä, että lapsen hoitoa, turvallisuutta, kasvatusta, huolenpitoa ja valvontaa koskevat tarpeet täyttyvät. Sijaiskodin on siis tehtävä tiivistä yhteistyötä sekä sosiaalitoimen että lapsen huoltajien kanssa.

Sijaiskotina toimiminen voi tarkoittaa muun muassa

- turvallisen, rakastavan ja kehittyvän suhteen luomista lapseen
- lapsen hyvän elämän edistämistä
- lapsen tukemista koulunkäynnissä, esimerkiksi auttamalla lasta läksyjenteossa ja osallistumalla vanhempien ja opettajien tapaamisiin
- lapsen terveydenhuollosta ja hammashoidosta huolehtimista
- lapsen yhteyden tukemista tämän perheeseen ja ystäviin
- yhteistyötä lapsen huoltajien kanssa niin arjessa kuin laajemmissakin asioissa, kuten koulun valinnassa
- yhteistyötä sosiaalityöntekijöiden ja muiden ammattilaisten kanssa lapsen tarpeiden täyttämiseksi.

Tuki ja koulutus

Kaikilla sijaiskodeilla, myös läheisverkostokodeilla, on oikeus tukeen ja koulutukseen, jotta niillä on parhaat mahdolliset edellytykset huolehtia lapsesta. Tukea voidaan antaa eri tavoin. Se voi tarkoittaa esimerkiksi henkilökohtaista kontaktia sosiaalitoimen työntekijän kanssa tai yksilö- tai ryhmäohjausta.

Tuki on suunniteltava sen mukaan, millainen suhde lapsella on läheisverkostokotiin. Esimerkiksi isovanhemmat voivat tarvita erilaista tukea kuin lapsen aiempi opettaja. Tuen tarve voi myös muuttua sijoituksen aikana.

Korvaus

Sijaiskodilla on oikeus korvaukseen lapsen muuttaessa perheeseen. Läheisverkostokotien saamat korvaukset noudattavat samoja suosituksia kuin Ruotsin kunta- ja alueliitolla (Sveriges Kommuner och Regioner, SKR) on muiden sijaiskotien osalta.

Suosituksset eivät ole sitovia, vaan jokainen kunta päättää itse korvauksen suuruuden. Korvausta voidaan muuttaa lapsen sijoittamisen aikana olosuhteiden kuten lapsen iän tai tarpeiden muuttuessa.

Lue lisää sijaiskodin tehtävistä osoitteesta socialstyrelsen.se/mininsats.

